

השימוש באינטרנט לביצוע הונאות

מאת : אוריאל שטרית ר"צ מניעת הונאות בחברת "ברק - אי.טי.סי.

שוק האינטרנט

שוק התקשורת בישראל וענף האינטרנט כחלק בלתי נפרד ממנו, עוברים בשנים האחרונות מפנה מקיף ודרמטי, המשקף את מהפיכת המידע והתקשורת העולמית. ענף האינטרנט בעולם ובאר"ב בפרט, עובר ממעמד של שירות ערך מוסף, לשירות של תשתית למפעילי התקשורת. ההתפתחויות הטכנולוגיות, הביאו להתפתחותו של סל שירותים רחב, תוך שימוש באינטרנט כתשתית למסחר אלקטרוני, אמצעי פרסום, שירותי טלפוניה, גישה למאגרי מידע, דואר אלקטרוני, תרבות פנאי, משחקים ועוד. בעולם קיימים כ-27 מיליון כתובות IP וכ-10 מיליון שרתים. בישראל קיימים כ-15,000 אתרים ישראלים. חלק מהאתרים בשפות זרות המיועדים לשיווק וקידום מכירות של חברות ישראליות בחו"ל.

מסחר ושירותים פיננסיים ברשת

עד לפני מספר שנים, טכנולוגיית האינטרנט, לא היתה נגישה כמו היום, לביצוע עסקאות ולקבלת מידע בתחום של ניירות ערך. בארה"ב יכלו המשקיעים לסחור ברשת החל משנת '94 באותה שנה נחקק החוק שאיפשר לסוחרים להציע לציבור מניות, דרך האינטרנט. בישראל לעומת זאת, התיר בנק ישראל ביום 18 למרץ, '99 ביצוע פעולות בחשבונות של לקוחות דרך האינטרנט. הפעולות שהותרו כעת לביצוע הן, פעולות השקעה בכספי אותו חשבון בלבד, ביצוע פעולות של השקעה בניירות ערך, העברה מחשבון עו"ש לפיקדון בזמן קצוב או לתוכנית חסכון ועוד.

תחום הפיננסיים, הופך בשנים האחרונות לשדה קרב בין הבנקים והברוקרים המסורתיים הפועלים באמצעות סניפים, לבין חברות אינטרנט חדשות, המספקות שירותים פיננסיים מגוונים, בעלויות מינימליות ונוחות מקסימלית. במצב זה, קמות חברות רבות, המספקות שירותי העברת פקודות קנייה ומכירה כמו שירותי ברוקרים ומנהלי תיקים. לפי הערכות של חברת הייעוץ גומז מארה"ב, המתמחה בתחום עולה, שבאינטרנט נסחרות כיום 23 מיליון מניות בממוצע ביום, במחזור המגיע ליותר מ-4 מיליארד דולר בשנה. עוד נמסר ש 5 מיליון אמריקאים מחזיקים חשבונות מול ברוקרים וירטואליים. כיום קימות 100 חברות ברוקרים און ליין, הגובות עמלות צנועות עבור שירותיהם.

מודעות להונאות

לצד ההשקעות והשיפורים הטכנולוגיים ברשת האינטרנט, לא מוקדשים בישראל מאמצים מספיקים, לפיתוח המודעות של המשתמשים והספקים כאחד, לניצול הקיים של הרשת לביצוע הונאות, שפוגעות בספקים ובמשתמשים הלגיטימיים. מהנעשה בארה"ב, בתחום של מניעת הונאות והגברת המודעות והסיוע לציבור הגולשים, יש לנו הרבה מה ללמוד.

העובדה שהרשת חשופה לביצוע הונאות רבות, יש בה כדי להרתיע רבים מלעשות שימוש בשירותים המוצעים ע"י ספקי השירות. רתיעה שכזו תקשה מאד על מכירת השירות לציבור הגולשים. שהרי ידוע לכל, במקום שאין הגנה ובטחון, אין קונים.

ביום 24.02.99 התפרסמה "בגלובס" הידיעה לפיה, משרד התקשורת העביר לבזק רשימה של 11 סוגי מידע, שעליה לכפות על חברות האינטרנט, שלא לספק אותם לציבור. בזק מסרבת לפי הידיעה, להעביר את המבוקש. הרשימה, כך פורסם, כוללת הגבלות על המידע העלול לפגוע בביטחון המדינה, עידוד למעשה עבירה, מידע שיש בו הונאה, פרסומי תועבה, מידע בעל אופי ארוטי, הסתה לגזענות או לאפליה, מידע העלול לפגוע במוסד הציבורי, הימורים בלתי חוקיים, פתוי בלתי הוגן להוצאות כספיות ועוד.

מנכ"ל המשרד דני רוזן הכחיש את הידיעה : "זה מצוץ מהאצבע שמשרד התקשורת רוצה להטיל צנזורה על תכנים באינטרנט". חרף ההכחשה הנ"ל, ניתן לראות בידיעה כמשקפת התחלה של התמודדות גם עם

התופעה של הונאות, הקונה לה אחיזה מדאיגה. התמודדות בדרך של הגבלות ריגולטוריות, כאשר מדובר על רשת האינטרנט המיצגת יותר מכל, לא רק את אוטוסטרדת המידע, אלא גם את חופש המידע, לא יצלה. כל ניסיון לפגוע בחופש התנועה של המידע ברשת, באמצעות תקנות ובהוראות שעה, יתקבל רע מאד וכמנוגד לעיקרון, שביסוד ההקמה של הרשת.

סוגי הונאות ושיטות ביצוע

על ציבור הגולשים להכיר, את כל שיטות ההונאות המתבצעות ברשת. על ספקי התקשורת לידע את הגולשים בסוגי ההונאות, שאליהם הם עתידים להחשף. עצם החשיפה למידע, לאיזמים בפני המשתמש ודרכי ההתגוננות המוצעים, יתרמו להגברת המודעות והביטחון. כך יצאו כלם נשכרים.

במאמר זה אסקור את השיטות העיקריות, לביצוע הונאות באמצעות רשת האינטרנט.

הונאות בניירות ערך

בעקבות הפתיחות המתבקשת של בנק ישראל והתאמתה לתהליכים הדומיננטיים בשווקים השונים ברחבי העולם, יש לצפות לכניסה של "עושי שוק" אל חלון ההזדמנויות, כפי שקרה ובגדול, בארה"ב. משעה, שהחוק איפשר לסוחרים להציע לציבור מניות דרך האינטרנט, הפנימו הברוקרים החדשים, תוך זמן קצר, את עוצמתו של המדיום החדש. במקום להשקיע במצבת עובדים וציוד משרדי בעלויות ניכרות, הוקמו אתרים נוצצים ואטרקטיביים בהשקעה מזערית. חלק מהברוקרים שעל האינטרנט, עשו עסקים כשרים. למשקיע הפוטנציאלי ניתנה הזדמנות להחליט, על הרכב תיק ההשקעות שלו, על סמך מידע ממקורות אמינים, מוכרים ורשומים כחוק.

לעומת האתרים החוקיים, צצו לא מעט חברות פיקטיביות שניצלו את ההתפתחות הטכנולוגית באינטרנט, כדי "לסבן" את הוראות החוק, ולקדם במהירות את העסקים שלהם, בדרך של הונאת משקיעים תמימים, שנתנו בהם את אמונם.

במחקר בינלאומי של מחלקת המסחר הפדראלי בארה"ב נטען, כי האינטרנט הפך שטח פרוץ לרמאים ונוכלים, שעטים על משקיעים לא מנוסים או מחפשי רווחים קלים. בריאן באטלר מהמחלקה לניירות ערך במחוז אונטאריו בקנדה צוטט באותו מחקר לעיל, "שהאינטרנט הינו כלי מושלם לספסרי מניות". המסקנה החמורה של מר באטלר, נתמכה במימצאי חקירה מקיפה ומורכבת במיוחד, של הרשויות לניירות ערך בארה"ב ובקנדה. לאחר שהתברר לחוקרים, שמשקיעים רבים הפסידו מיליוני דולרים בהשקעות נפל באמצעות האינטרנט, לא יכלו הרשויות לעמוד מנגד, לנוכח התופעה המשחיתה. בחודש אפריל, '98 סגרה הרשות לניירות ערך של מחוז קולומביה הבריטית בקנדה אתר אינטרנט של חברה בשם "טרנר פיליפס". החברה התימרה לספק מגוון שרותי השקעות. בפועל הפסידו המשקיעים בחברה זו, מליוני דולרים. חברה בשם "בורסת מניות עולמית", מהעיר אדמונטון שבקנדה, פירסמה באתר שלה המלצות מקצועיות כביכול, לרכישת מניות מומלצות ואטרקטיביות.

ההמלצות התבררו כשקריות. המשקיעים הולכו שולל והפסידו את השקעתם. פעילותה של החברה הופסקה במצוות המחוקק. במבצע משולב שנערך בסוף, '98 פשטו פקחים של רשות ניירות ערך מכמה מדינות, על אתרים חשודים ועל קבוצות דיון באינטרנט. במסגרת המבצע נסרקו ברשת מילות מפתח האופייניות לנוכלים ברשת כמו: "רווחים קלים", "באישור הממשלה" ועוד. בסופו של יום גלישה סימולטאנית, התגלו יותר מ 400 אתרים חשודים ו 1000 מקורות אי - מייל, שהעבירו מידע מטעה על מניות.

חלק מהמניות שפורסמו בהודעות המייל, לא התקרבו כלל למחיר המניות המומלצות, כפי שהבטיחו הסוחרים. במקרים אחרים, מחיר הרכישה המוצע היה גבוה ממחיר הרכישה בשוק החופשי. היו גם מקרים שבהם, הסוחרים הנוכלים הריצו מניות, גרמו לעליית מחיר המניה וערכה בשוק, ע"י הפצת תחזיות פיקטיביות, באשר לפוטנציאל העתידי של החברה הנסחרת, שמניותיה הוצעו למכירה.

אחת משיטות ההונאה הנפוצות הינה, להסעיר את המשתתפים בצ'טים, בכדאיות רכישת מנייה "השווה זהב", כהגדרת בעלי העניין. במהלך המבצע הנ"ל נחשף דיון שהתנהל בצ'ט, בין שמונה משתתפים כביכול, כאשר בפועל מאחרי מסך המחשב ששלח את כל המסרים ישב סוחר אחד, שניצל לרעה שמונה כתובות אי מייל שונות, שריכוז מבעוד מועד, לפני שיצא לצוד את טרפו התמים.

באותו מבצע של הרשות התברר, שמריצי המניות ומקדמי המכירות שלהן, קיבלו תשלומים נכבדים מהחברות שהציעו את המניות למכירה. סוכני המכירות הסתירו את העובדה שהם אינם בלתי תלויים. ההערכות שלהם הושפעו מהתגמול הכספי שקבלו מ-235 חברות ששילמו להם מיליוני דולרים במניות ובמזומן. הסוחרים הללו ניצלו את המידע הפנימי שלהם, כדי למכור את המניות שקבלו כאתנן, עבור קידום המכירות.

חברת VENTURE FUNDING פתחה אתר שבו הציעה למשקיעים אפשרות להשתתף במסחר בשלב מוקדם ביותר. קליק אחד על האייקון "אפשרויות השקעה", הקפיץ בפני הגולש רשימה מרשימה של חברות סטארט אפ ובהן חברה שמחפשת נפט, חברת שמשקיעה בפיתוח פארק, חברה לצילומי אופנה דיגיטליים ועוד. חקירה מעמיקה של הרשויות על פעילותה של החברה הנ"ל העלתה, שאותה חברת נפט, שהודיעה למשקיעים, שיש ביכולתה לאתר כל טיפת נפט בעולם, הייתה שייכת לכומר בפטיסטי ולאשתו, שגם החזיקו בין השאר חברה לחותמות. הבעלים של חברת הפארק, הואשם בשנה שעברה במעילה ובעליה של החברה לצילומי אופנה, הודיע פעמיים על פשיטת רגל. מטה החברה היה בסה"כ תיבת דואר באחד המועדונים בלאס וגאס. נשיא חברת VENTURE, שימש בעבר סוכן של ניירות ערך שהואשם בשנת '89 באחת המעילות הגדולות של העשור בסחר במניות זבל (ג'נק בונדס). החברה הומלצה באתר ipo.com, שבעבר כבר הספיק למכור מניות שקריות לציבור.

המשקיע התמים שנפול ברשת הינו, אותו חוסך, שהסתנוור מניצול הזדמנות לרווחים מהירים, ולכן הפסיק להשתמש בשרותי ייעוץ מקצועיים. לא מעט פנסיונרים, החליטו להשקיע את כספי הפנסיה שלהם בחברות סטארט אפ. לשם כך נכנסו לאתרים, שהציעו לרכוש מניות של חברות מעמק הסיליקון כביכול.

באחת המודעות הציעה חברה בשם IPS כחברת "הייטק סטארט אפ" וגם בשם "מייקרוסופט הבאה", עם תוכניות גדולות לשווק מוצר אינטרנט אלחוטי IPS. הציעה לציבור לרכוש חמישה מליון דולר במניות וכך להפוך למיליונר הבא של עמק הסיליקון. לכל משקיע מעוניין נשלחה קלטת וידאו המספרת בנפלאות החברה. מי שהשתכנע לרכוש מניות, שלח צ'ק לחברה על סכום הרכישה. כ-400 אלף איהשתכנעו ותוך תקופה קצרה, קצרה החברה את יבולה בסך 200 אלף דולר ממשקיעים בכל העולם. מיותר לציין, שהחברה נעלמה כלא היתה. כל מי שהתקשר לברר, האם השק הגיע או, כדי לקבל חשבונית או מענה אנושי של מרכזנית, לא זכה לתגובה. היזם של הרעיון אותר. האינטרנט האלחוטי התברר כהמצאה בדיונית. היזם הורשע ונידון ל-10 שנות מאסר.

יש חברות שמציעות אג"ח של הבנק המרכזי, שאינו קיים למעשה. יש הבטחות לתשואה מובטחת של 20% ויותר. גולשים רבים, לא עומדים בפיתוי ומשקיעים כסף בבנק הלא קיים.

שיטות הפצה של מידע כוזב

*מאות ידיעות חדשותיות (on line newsletters) בתחום ההשקעות מסתובבות ברשת, בשנים האחרונות. הדיווחים שנמסרים בחינם, נחזים להיות אוביקטיביים ולא מוטים לטובת שולחיהם. יש לא מעט פרסומים הוגנים ומקצועיים ולעומתם, יש ניצול של מדיה זו, להונאות משקיעים. החברות משלמות לכותבי הידיעות הכלכליות, כדי שיכתבו כתבות חיוביות על המניות. פעולה זו אינה חוקית ולכן, הרשות לניירות ערך בארה"ב, דורשת מכותבי ההמלצות לפרסם, מי שילם להם, כמה שילם וסוג התשלום. ספסרי המניות, ימסרו דיווחים כוזבים על מקורות התשלום, על העובדה שהם אינם בלתי תלויים ושהמלצתם מבוססת על מחקרים של אנליסטים ידועי שם. אין מה לרחם על היועצים הוירטואליים. הם מרוויחים יפה. המשקיעים התמימים והלא זהירים, הם הראשונים ליפול מעגלת המניפולציות, העמוסה בשלל הבטחות נכספות, שמתגלות כחסרות יסוד.

* BBS - Bulletin board systems

משמשים להעברת מסרים ומידע פנימי כביכול על הנפקות צפויות, מוצרים חדשים שיצאו לשוק, מיזוגים וחתימה על חוזים גדולים שלא היו ולא נבראו. לא ניתן לדעת מי הגורם או המקור שעומד מאחרי פרסום הידיעות. לוחות המודעות האלקטרוניים, מאפשרים למפיצי המידע, להישאר אנונימיים, או להסתתר מאחרי שם בדוי או כינוי.

Pump and dump - *להשתמש ולזרוק

יש מודעות שמאיצות בגולשים, למכור או לקנות במהירות, לפני שהמחיר ירד. כותבי המודעות, יגבו את המלצתם במידע פנימי ובניתוח כלכלי של מיטב האנליסטים, כמובן, מבלי לציין את שם המקור. המניפולציה מתבצעת בדר"כ במניות של חברות קטנות, שעליהם יש מעט אינפורמציה. הנסתר רב על הגלוי, כך שלא ניתן לאמת או להפריך את המידע הנשלח.

ניפוח הוצאות הטלפון

הגולשים נקראים להתחבר לאתר סקס. עם יצירת הקשר, מתבקש הגולש הסקרן, להוריד תוכנה נוספת (viewer) שתאפשר לאישור כניסה לאתר. התוכנה מנתקת את המתקשר מהספק המקומי ומחברת אותו, לספק בחו"ל. התוצאה: ניפוח של חשבון הטלפון. (שיחה מקומית לעומת בינלאומית). בשנת '98, דיווחה רשות הסחר האמריקאית, שההונאות בשיטה הנ"ל הגיעו לסך של 1.6 מיליון דולר בארה"ב.

העוקץ הניגרי -

לפי השיטה, שזכתה לכינוי "העוקץ הניגרי", מוצפות תיבות הדואר בבקשות, לשלוח סכומי כסף לחשבון בנק נקוב, כדי לרכוש מניות של חברות ניגריות עם פוטנציאל צמיחה לכאורה. מיותר לציין, שכל מי שהימר על הפתיון המוצע, נעקץ קשות בשיטה הניגרית. בתקופה האחרונה, שיטת העוקץ הניגרי מחדשת את הופעתה כאותה גברת אך בשינוי אדרת. הפעם מכיוונה של קונגו. שולח ההצעות להשקעות, מזדהה כבנו של הנשיא לשעבר, המנוח, מובוטו ססקו. לפי נוסח המייל שנשלח, מודיע הבן מסאלה ססקו, שברשותו מספרי הקוד לפתיחה של שתי הסכונות של אביו. ממשלת קונגו לדבריו, קופסאות ובכל אחת מהן יש, 15 מיליון דולר. לטענת הבן, כל הכסף, הם מתכוונת להקפיא את הכספים ולמנוע ממנו את השימוש בהם לצרכיו. הבן מחפש שותף אמין, שיעזור לו להוציא את הקופסאות מהכספת. לשותף שייבחר יוצע להיות front man לצורך השקעות בפרוייקטים חשובים. למעוניין מוצע להתקשר בדחיפות לבן, כדי לגבש את דרכי הפעולה. מיותר לציין, מבקש הבן מסאלה, שיש צורך לשמור בסודיות מוחלטת על המבצע המתוכנן. במקום לשמור על סודיות, מומלץ לסקרנים ולתמימים, לשמור על כספם ולא להיפרד ממנו, לטובת קרן הצבי מקונגו.

מכירות פומביות ברשת

גל המכירות הפומביות ברשת האינטרנט, תופס תאוצה. רבים מצטרפים לחוג הלקוחות מהזן החדש, הוירטואלי. גם בשפה העברית, נפתחו מספר אתרים, שמבצעים מכירות פומביות בעברית, בעיקר, בתחומי המחשבים והאלקטרוניקה כמו: נטאקשן, וואלה, ביג דיל dillim olsale 4sale, חלק מאתרים אלו מבצעים חיפוש אקטיבי, אחר מוצרים שהגולש מבקש לרכוש. "המכרז של המדינה", עומד לעלות לאינטרנט באמצעות iol והמכרז הכפול, באמצעות נטוויז'ן.

לצד היתרונות בשיטת המכירה - און ליין, יש להיזהר מהסכנות הטמונות בפעילותם של הסוחרים, שהחליטו לנצל את המדיום החדש, להונאת הלקוחות ברשת. הסוחרים הנוכלים, מקימים חברות פיקטיביות. מכינים רשימת מוצרים אטרקטיבית ונוצצת. המבקש להשתתף במכירה הפומבית, מקליק את הצעת המחיר שנראית לו, מוסר את פרטי כרטיס האשראי לחיוב הרכישה ומצפה לקבל בהקדם את המוצר בשלמותו, כפי שבחר. לפי הדיווחים שמגיעים לרשויות השונות להגנת הצרכן, נרשמה עלייה תלולה בכמות התלונות של צרכנים, שלא קיבלו את המוצר כפי "שהובטח" להם, כזוכים במכירה

הפומבית. בפועל, החשבון חוייב, אך המוצרים לא מגיעים.

מנהלי האתרים שמפעילים את המכירות הפומביות, אינם לוקחים אחריות על המכירות, במידה ונוצרת בעיה באספקת המוצרים לרוכשים. הם רק יוצרים את החיבור הוירטואלי בין המוכר והקונה. מאידך, מנהלי האתרים הללו, מאפשרים למשתתפים במכירה הפומבית להגיב על איכות המוצר ועל המחיר. מוכר שקיבל דירוג נמוך, מושעה מההשתתפות במכירה ברשת. מנהלי האתר מקבלים עמלה עבור התיור.

ביצוע הונאות ברשת, גורם נזק בלתי הפיך לבעלי אתרים וחברות, המבצעות סחר חוקי ואמין. צרכן שנפגע פעם אחת במסחר בלתי חוקי ברשת, קשה להחזיר אותו חזרה למעגל הרוכשים. הצרכן הפגוע, מתרחק מהרשת כמו מאש ומאבד את אמונו ביכולת הסוחרים ברשת, להבטיח קבלת תמורה מלאה והוגנת לכספו. היזמים החוקיים משקיעים מאמץ ניכר בבניית קווי תקשורת, מאגרי מידע, ערבויות וקמפיין לקידום מכירות, שמנפחים את עלויות המוצרים. הנוכלים רואים עצמם פטורים מהשקעות מסוג זה לטובת הלקוחות. מה שמעניין אותם זה "לעשות מכה ולהסתלק".

טלמרקטינג ברשת -

ישנם אתרים שמתמחים בפרסום הצעות לגולשים, להשקיע כסף בהפקה של סרטים ובתמורה, יקבלו שייט תענוגות מסביב לעולם. דחף בלתי נשלט להגשים את הפנטזיות לשייט תענוגות, עלול להסתיים במפח נפש.

פירמידת הרשת -

"רוצה להתעשר במהירות", "הפוך 5 דולר ל 60,000 דולר בתוך חודש ימים" כיצד לעשות כסף גדול מהמחשב בבית שלך", הן דוגמאות בולטות למודעות המופיעות במנועי החיפוש באינטרנט. יש לא מעט הצעות, המבטיחות לך ערבויות לעשות כסף גדול, בזמן קצר. ברור לכל, שהצעות מסוג זה, הינן אינדיקציה להונאות של לקוחות תמימים ששולחים כסף ולא רואים תוצאות להשקעתם. בשיטת הפירמידה, יתכן והמצטרפים הראשונים למשחק מרוויחים, אך הבאים אחריהם, מכח הפיתוי לרווח מהיר שנפל בחיק קודמיהם, נופלים בפח ונשארים עם חרס בידם. ההונאה בשיטת הפירמידה טמונה בעובדה, שאין מכירת מוצרים, אלא בניית מנגנון של מכסיומ מצטרפים, שכל מצטרף נדרש לשלם עמלת הצטרפות. אחת ההונאות שנחשפה לאחרונה קשורה "למועדון רכב חמישה כוכבים". המועדון הציע לגולשים לרכוש בליסינג את רכב החלומות, לפי הסדר תשלומים שנע בין \$180 ל 80 אלף דולר. כל מי שגילה התעניינות של ממש בהצעה, נדרש לשלם תשלום שנתי קבוע לגייס אנשים נוספים למבצע ולשלם בנוסף, עוד 100 דולר לחודש. בפועל, אף לא אחד מהמשלמים, קיבל אופציה לרכוש בליסינג, וגם לא הרוויח דבר מעצם השתתפותו.

שימוש בסיסמא של המשתמש החוקי

שיטה נפוצה, שניתנת למניעה באמצעים פשוטים. לפי שיטה זו, משתמשים במפתח של הבעלים החוקי כדי להיכנס לבית המגורים - לאינטרנט. כל כניסה, מכל מקום תוך שימוש בסיסמא של המשתמש החוקי, תחייב את המשתמש החוקי לשלם לספק עבור זמן הגלישה. בדר"כ, ההונאה נחשפת, עם קבלת החשבון המנופח.

ייעוץ להעלמות מס

לקבוצות דיון ברשת, מוזמנים מומחים, שמיעצים לך הגולש, כיצד להוריד מעליך את נטל המס הכבד. המעלים הפוטנציאלי, הזקוק לייעוץ, נדרש לשלוח 100 דולר במזומן לת.ד. שפורסם מראש. מי שמוותר על ייעוץ ומעדיף להיעזר בספרות מקצועית להגשמת אותה מטרה, יכול לעשות זאת, תמורת אותה הוצאה כספית.

גניבת מותגים דרך מנועי חיפוש

עסק שמבוסס על שם מותג, המותג יכול להיגנב ע"י אחד המתחרים, דרך מנועי החיפוש. קימת תופעה של "חטיפת" שמות וסימני מסחר, של חברות בעלות מוניטין וסימני מסחר מפורסמים. "החטיפה" מתבצעת ע"י אנשים או גופים, שאינם קשורים לאותה חברה, שהמותג שלה נגנב. החוטף, יכול לקדם את עסקיו, על בסיס המוניטין של החברה, המחזיקה כחוק את הסימן המסחרי. חברת הקוסמטיקה "אסתי לאודר" הגישה תביעה נגד חברת fragrance counter ונגד החברה שמפעילה את מנוע החיפוש excite.com. החברה הנתבעת השתמשה במותג [estee-lauder](http://estee-lauder.com) לקידום עסקיה. החברה הנתבעת רכשה ממנוע החיפוש [excite](http://excite.com) את הזכויות על מונח המפתח אסתי לאודר. כתוצאה מכך, כאשר גולש מקליד את מילת המפתח, [estee lauder](http://estee-lauder.com) המודעת הבאנר שתופיע מעל רשימת תוצאות החיפוש, תהיה של החברה הנתבעת. בדרך זו יש השפעה דרמטית על מחיר הפרסום. אם המחיר עומד על 20 אלף דולר ל 1000 צופים, בשיטה זו המחיר עולה ב 50% יותר. וכל זאת על בסיס המוניטין של לאודר. החברה הנתבעת רכשה מאקסייט גם את הזכויות על מונחי המפתח של קו המוצרים של לאודר - [origins-clinique](http://origins-clinique.com). ניתן להתגונן מתופעה זו ע"י שימוש בתוכנה [bannerstake](http://bannerstake.com), המאתרת את שמות המותגים לפי מילות מפתח. באתר, www.namestake.com ניתן לברר את הבעלים הרשומים החוקיים של כל סימן מסחרי.

טיפים לגולשים

בשנת 98', 35% מהגולשים בארה"ב ובקנדה דילאירגוני הצרכנים העוסקים בסיוע לנפגעי הונאות באינטרנט, שהיו קורבנות למעשי הונאה ברשת. אם בטיפים שיפורטו להלן, תהיה תרומה להורדת שיעור הנפגעים דיינו.

שם המשתמש והסיסמא שניתנו לך, הינם אישיים ואינם מיועדים להעברה למשתמש אחר. שמור על הסיסמא ואל תעבירה למשתמשים אחרים. אנו ממליצים להחליף את הסיסמא, מיד עם ההתחברות הראשונה וכן מידי שבועיים.

עשה עסקים רק עם חברות שאתה מכיר ובוטח בהן. עליך לודא מי החברה ומיקומה. ביצוע עסקים באינטרנט יכול להתבצע מכל מקום בעולם. יישוב סכסוכים עם חברות שמעבר לים, קשה במיוחד. בדוק אם החברה רשומה ברשם החברות. מאגרי מידע וארגוני צרכנים, יספקו לך את המידע הדרוש.

בדוק בזהירות את המוצר או השרות שהחברה מציעה. בקש מידע נוסף במידת הצורך. חברות כשרות ולגיטימיות ישמחו לספק לך את המידע הנוסף הנחוץ. חברות עם כוונות להונות אותך לא יעשו כן. בדוק וחשב את מחיר המוצר, אופן המשלוח ומדיניות החברה לגבי ביטולים והחזרת המוצרים.

בקש המלצות על החברה ורשימת הלקוחות. התקשר ללקוחות נבחרים ובקש המלצות מתוך נסיונם. היה צרכן נבון. בדוק והשווה הצעות של ספקים אחרים

אל תמהר להחליט. חשוב היטב לפני ביצוע הרכישה. לחץ מאסיבי של החברה להחליט מהר, מהווה אינדיקציה, לכוונות הלא חוקיות של החברה.

דע שיש הבדלים, בין מכירה ע"י גורם פרטי, לגורם עסקי.

אל תרכוש מוצרים מחברה שעושה הסכמים בע"פ. דרוש מסמכים, חוזה מכירות תנאי תשלום ועוד. לא קבלת, נתק מגע.

אל תשתתף במשחקי פירמידה המבטיחים רווחים גבוהים ומהירים הטל ספק באתר או במייל שמציע לך עיסקת חבילה של נסיעות, כאשר המחיר לא סביר. אל תענה להצעות אלה ואל תמסור פרטים על כרטיס אשראי וחשבון בנק.

אל תענה בחיוב להצעות כגון: שהטיוול יתבצע בעוד שנה ויותר. אין חברות שיכולות להבטיח זאת.

אל תתפתה לקבל הצעה לקבלת אשראי לביצוע הרכישה תמורת עמלה שנקבעה מראש. אל תסכים למסור פרטים ולשלם עבור השלמת אשראי, במידה ומצב האשראי שלך מוגבל. אל תמהר לרכוש כרטיסי אשראי אם, אין לך כל צורך חיוני בהם.

אל תבטח בחברות שטוענות שהרכישות ברשת שלהן בטוחות. בקש פרטים על תוכנת ההצפנה ואמצעי ההבטחה. התקשר לחברה המפתחת של תוכנת ההצפנה.

אל תשלם מראש עבור איתור מקום עבודה באמצעות חברות השמה, עד אשר קבלת את הג'וב. אל תלך שולל עבור מקסמי שווא למציאת עבודה מיוחדת, שלא פורסמה כביכול בשום אתר.

בדוק היטב את שפע ההצעות לעבודה מהבית, שמבטיחות רווחים קלים ומהירים. לעיתים הינך מתבקש לרכוש תוכנות וחומר כתוב, כהכנה להצטרפות לקורס, המכין אותך לעבודה בבית. ודא שההצעה אמיתית, לפני שתרכוש את המבוקש.

היזהרו מהמלצות קנייה למניות ואג"ח. בדקו את ההצעות והידיעות הכלכליות והשוו עם יועץ ההשקעות שלכם.

אל תמסור את הפרטים המזהים את חשבון הבנק שלך ואת כרטיס האשראי או כל מספר מזהה אחר, אם אינך משוכנע, שמסירת הפרטים נחוצה לביצוע העסקה.

מומלץ לשלם בכרטיס אשראי ולא לשלוח כסף מזומן או שקים. חברות האשראי מחזירות כסף במידה והודעת בזמן.

אל תתרשם מהצורה החיצונית המרשימה של האתר. כל אחד יכול להקים אתר ולצבוע אותו בצבעים ובגרפיקה מרשימים, שיש בהם לשדר מסר של אמינות ויוקרה. אל תתרשמו מהמראה החיצוני, הוא יכול להטעות.

היזהר מהדוברים האדיבים בקבוצות הדיון. הנחמדות ועודף הנימוס עלולים להטעות. אל תבטח בהם תמיד.

הילחם בדואר זבל. דווח מידית לספק האינטרנט שלך על הצפת תא הדואר שלך בדואר זבל. קיבלת מייל, חזור לשולח ובקש ממנו, למחוק אותך מרשימת מקבלי הדואר שלו.

אל תוריד תוכנות שמציעות תמונות מרהיבות או קטעים מוסיקה נדירים מאתרים שאינך מכיר. בתוכנות אלה שותלים לעיתים וירוסים שפגיעתם רעה במיוחד במחשב שלך ובבסיס הנתונים. יש וירוסים, "שחוטפים" לך את המחשב, מקשרים אותך מחדש לרשת האינטרנט, בחיוב של שיחה בינלאומית ולא מקומית. תוצאות החיוב יופיעו בחשבון הקרוב, אותו תאלץ לשלם לספק.